

Rolnummers 5457 en 5462
Arrest nr. 13/2014 van 29 januari 2014

A R R E S T

In zake : de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 16 december 2011 houdende de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2012 (de basisallocaties 03.002.42.01.4510, 03.003.42.01.4510, 10.005.27.08.4322, 10.005.28.01.6321, 10.005.28.03.6321, 10.006.64.14.6321, en de artikelen 10 en 16 *partim*), ingesteld door de vzw « Vlaams Komitee voor Brussel » en de vzw « Vlaamse Volksbeweging » en door de Vlaamse Regering.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, P. Nihoul en F. Daoût, en overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus voorzitter M. Bossuyt, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van emeritus voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 16 juli 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 18 juli 2012, is beroep tot gedeeltelijke vernietiging ingesteld van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 16 december 2011 houdende de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2012 (de basisallocaties 10.005.28.01.6321, 10.005.27.08.4322, 10.005.28.03.6321, 10.006.64.14.6321, 03.003.42.01.4510), bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 25 januari 2012, door de vzw « Vlaams Komitee voor Brussel », met zetel te 1000 Brussel, Drukpersstraat 20, en de vzw « Vlaamse Volksbeweging », met zetel te 2600 Berchem, Passendalestraat 1A.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 25 juli 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 26 juli 2012, heeft de Vlaamse Regering beroep tot gedeeltelijke vernietiging ingesteld van dezelfde ordonnantie (de basisallocaties 03.002.42.01.4510, 03.003.42.01.4510, 10.005.27.08.4322, 10.005.28.03.6321, 10.006.64.14.6321 en de artikelen 10 en 16, in zoverre zij hierop betrekking hebben).

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 5457 en 5462 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Waalse Regering, de Franse Gemeenschapsregering en het College van de Franse Gemeenschapscommissie hebben memories ingediend, de verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Waalse Regering, de Franse Gemeenschapsregering en het College van de Franse Gemeenschapscommissie hebben ook memories van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 7 mei 2013 :

- zijn verschenen :

. Mr. J. Flo, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 5457;

. Mr. K. Caluwaert *loco* Mr. P. Van Orshoven, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 5462;

. Mr. J. Sautois *loco* Mr. M. Uyttendaele, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Waalse Regering, de Franse Gemeenschapsregering en het College van de Franse Gemeenschapscommissie;

- hebben de rechters-verslaggevers E. Derycke en J.-P. Snappe verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. In rechte

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het verzoekschrift in de zaak nr. 5457

A.1.1. De vzw « Vlaams Komitee voor Brussel » motiveert haar belang door erop te wijzen dat zij volgens haar statuten als doel heeft het Vlaamse leven in het hoofdstedelijk gebied Brussel te vrijwaren en te bevorderen. Zij meent dat zij belang heeft bij de vernietiging van een ordonnantie die is aangetast door bevoegdheidsoverschrijding, om aldus de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap te vrijwaren. Zij wijst tevens erop dat het Hof in zijn arresten nrs. 184/2011 en 67/2012 haar belang bij gelijksoortige beroepen reeds heeft aanvaard.

A.1.2. De vzw « Vlaamse Volksbeweging » wijst erop dat zij volgens haar statuten als doel heeft Vlaanderen uit te bouwen tot een onafhankelijke Staat door Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen te bedrijven en dat hieronder onder meer dient te worden verstaan het bestuderen van alle mogelijke vraagstukken van sociale, economische, culturele en politieke aard, die worden gesteld in verband met de volwaardige ontwikkeling van Vlaanderen en het ontwikkelen van activiteiten die de oplossing van die problemen kunnen bevorderen. Volgens haar statuten komt zij ook op voor de algemene belangen van de Vlaamse Gemeenschap. Zij meent dat zij belang erbij heeft dat in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad niet wordt geraakt aan het institutionele evenwicht tussen gemeenschaps- en gewestbevoegdheden. Zij voert ook aan dat zij is erkend als « landelijke vereniging sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen », en leidt daaruit af dat zij een bijzonder belang erbij heeft dat de onderwijsaangelegenheden door de bevoegde overheid worden geregeld. Zij wijst ten slotte erop dat zowel de Raad van State als het Hof haar belang in gelijksoortige procedures heeft aanvaard.

A.2.1. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Waalse Regering, de Franse Gemeenschapsregering en het College van de Franse Gemeenschapscommissie, als tussenkomende partijen, zijn van oordeel dat het verzoekschrift onontvankelijk is, bij gebrek aan een geldige beslissing om in rechte te treden. Artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof bepaalt dat, wanneer een rechtspersoon een verzoekschrift tot vernietiging indient, hij op het eerste verzoek het bewijs moet kunnen overleggen van de beslissing om voormeld beroep in te stellen. De door de twee verzoekende rechtspersonen ingediende stukken maken het, noch voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, noch voor de andere tussenkomende partijen, mogelijk om uit te maken of het orgaan dat de beslissing heeft genomen om in rechte te treden, geldig was samengesteld dan wel op een geldige wijze uitspraak heeft gedaan.

A.2.2.1. In ondergeschikte orde menen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen dat het verzoekschrift onontvankelijk is bij gebrek aan belang. In de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het arrest nr. 67/2012 heeft het Hof geen onderzoek gevoerd naar het vereiste belang van de verzoekende vzw's, omdat de Vlaamse Regering ook bij de zaak betrokken was en beroep had ingesteld tegen dezelfde begrotingsbepaling en daarvoor hetzelfde middel als de vzw's had aangevoerd. Echter, in de onderliggende zaak nr. 5457 wordt basisallocatie 10.005.28.01.6321, getiteld « Subsidiëring van de projecten inzake gemeentelijke infrastructuur in verband met de demografische ontwikkeling », enkel bestreden door de verzoekende vzw's, met uitsluiting van de Vlaamse Regering. Ten minste voor dat deel van het ingediende beroep dient het belang van de vzw's uitdrukkelijk door het Hof te worden onderzocht.

A.2.2.2. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen zijn van mening dat de twee verzoekende vzw's geen belang hebben bij het door hen ingediende beroep tot vernietiging. De vzw « Vlaams Komitee voor Brussel » en de vzw « Vlaamse Volksbeweging » beroepen zich enkel op het feit dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevoegdheden zou uitoefenen die het niet zou bezitten, ten nadele van de Vlaamse Gemeenschap, terwijl het Hof, in zijn arrest nr. 184/2011, uitdrukkelijk heeft gesteld dat enkel het feit aanvoeren dat de aan de Vlaamse Gemeenschap toegewezen bevoegdheden zouden worden uitgeoefend door andere overheden tot gevolg zou hebben dat het verzoekschrift onontvankelijk is, maar omdat de verzoekende partij zich eveneens beroept op de rechtssituatie van de Nederlandstalige inwoners van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest die door de bestreden bepaling zouden kunnen worden geraakt, het onderzoek van de ontvankelijkheid samenvalt met het onderzoek over de grond van de zaak. En, zelfs indien het Hof het belang van de verzoekende vzw « Vlaams Komitee voor Brussel » zou aanvaarden, dient te worden opgemerkt dat het arrest nr. 184/2011 reeds het voorwerp heeft uitgemaakt van kritiek in de rechtsleer.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen zijn derhalve van mening dat de verzoekende vzw's in werkelijkheid niet bij machte zouden zijn om aan te tonen hoe de basisallocaties die zij in dit geval bestrijden een directe en ongunstige impact zouden kunnen hebben voor de Nederlandstaligen in Brussel.

A.2.2.3. In uiterst ondergeschikte orde werpen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen op dat het verzoekschrift in elk geval onontvankelijk is wanneer het gericht is tegen basisallocatie 10.005.28.01.6321, getiteld « Subsiëring van de projecten inzake gemeentelijke infrastructuur in verband met de demografische ontwikkeling ». De initiële begroting 2010 van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest - onderwerp van het arrest nr. 184/2011 - voorzagt in vastleggingskredieten (kredieten c) en vereffeningskredieten (kredieten b) op basisallocatie 10.005.28.01.6321, ter uitvoering van het Crècheplan. Rekening houdend met het beroep dat aanleiding heeft gegeven tot het arrest nr. 184/2011, werd een deel van de middelen die tijdens de procedure niet werden gebruikt, overgebracht naar andere basisallocaties om het Schoolplan te financieren. Nog steeds in de loop van 2011 werd een ander deel van die middelen behouden als vastleggingskredieten in dezelfde basisallocatie 10.005.28.01.6321 om niet langer het Crècheplan, maar het Schoolplan te financieren. Die middelen worden met hetzelfde doel teruggevonden in de initiële begroting van 2011. Het laatste deel van de middelen van de basisallocatie 10.005.28.01.6321 bleef in dezelfde basisallocatie als vereffeningskredieten tot vereffening van het bestaande uitstaande bedrag van het Crècheplan.

De basisallocatie die de verzoekende vzw's thans bestrijden, omvat aldus ten dele de vereffeningskredieten (kredieten b). Het Hof heeft in zijn arrest nr. 184/2011 de basisallocatie 10.005.28.01.6321 van de ordonnantie van 14 december 2009 houdende de Algemene Uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2010 vernietigd, maar de gevolgen ervan gehandhaafd, omdat « een aantal gefinancierde infrastructuurprojecten [...] reeds [zijn] afgerond en andere [...] thans [worden] uitgevoerd » (B.9.2). Door de vereffeningskredieten te bestrijden, betwisten de verzoekende vzw's in werkelijkheid een gevolg van de ordonnantie van 14 december 2009 waarmee zij in feite het gezag van gewijsde schenden dat is verbonden aan het arrest nr. 184/2011.

Aangaande de vastleggingskredieten wordt, door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen, opgemerkt dat zij werden opgenomen in het ontwerp van begrotingsordonnantie 2012 vóór de uitspraak van het arrest nr. 184/2011. Op basis van een beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft de basisallocatie 10.005.99.01.0100 gediend als « verzamelplaats » voor de middelen waarin was voorzien als vastleggingskrediet in de begroting 2012, en toegekend aan het Crècheplan. De boekhoudkundige en juridische vastleggingen van de bedragen die het voorwerp zijn van die kredieten zullen worden gerealiseerd op een basisallocatie in opdracht 30 van de begroting, die betrekking heeft op de financiering van de Gemeenschapscommissies en waarvan programma 002 de financiering beoogt overeenkomstig artikel 83ter, § 1, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen. De vastgelegde middelen, zoals aanvankelijk daarin is voorzien in de bestreden basisallocatie, zijn al overgedragen, met als doel zich te schikken naar het arrest nr. 184/2011, zodat het vernietigingsberoep op dit punt zonder voorwerp is.

Derhalve is, volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen, het ingediende verzoekschrift onontvankelijk wegens schending van het gezag van gewijsde van het arrest nr. 184/2011, wanneer het gericht is tegen de vereffeningskredieten en zonder voorwerp wanneer het gericht is tegen de vastleggingskredieten.

A.2.3. Als laatste element wordt door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen nog opgeworpen dat het verzoekschrift in de zaak nr. 5457 laattijdig is, omdat de allocaties die worden bestreden, ten minste gedeeltelijk, betrekking hebben op vereffeningskredieten ten belope waarvan tijdens het begrotingsjaar bedragen kunnen worden vereffend uit hoofde van verworven rechten met het oog op het aanzuiveren van eerder vastgelegde verbintenissen, zodat die kredieten reeds werden vastgelegd in de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 14 december 2009 houdende de Algemene Uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2010, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 18 februari 2010.

A.3.1. De verzoekende vzw's merken op dat zij uittreksels hebben neergelegd van de beslissingen van hun raden van bestuur om een beroep tot vernietiging in te stellen.

A.3.2. Vervolgens voeren zij aan dat hun maatschappelijk doel afzonderlijk telkens een doel van bijzondere aard is, dat is onderscheiden van het algemeen belang; beide verzoekende vzw's streven afzonderlijk hun eigen doel op regelmatige en duurzame basis na.

A.3.3. Als laatste element wordt opgeworpen dat de discussie omtrent de vermeende *actio popularis* reeds eerder en vrij uitgebreid is gevoerd in 2011 en in 2012.

A.4. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen menen dat de verzoekende vzw's geen enkel argument aanvoeren dat zou toelaten de excepties van niet-ontvankelijkheid te weerleggen.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het verzoekschrift in de zaak nr. 5462

A.5.1. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen werpen op dat het verzoekschrift van de Vlaamse Regering onontvankelijk is, wanneer het gericht is tegen basisallocatie 03.002.42.01.4510, getiteld « Subsidie om het opleidingsaanbod in Brussel in lijn met de prioriteiten en doelstellingen die in de New Deal vastgelegd zijn tot ontwikkeling te brengen ». Die basisallocatie heeft enkel betrekking op vereffeningskredieten (kredieten b); het betreft hier een uitstaand bedrag van de maatregelen waarover in 2011 een beslissing werd genomen in het kader van de « New Deal », dit is bij goedkeuring van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 14 december 2010 houdende de aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2010, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 14 januari 2011. De vastlegging van de uitgave werd evenwel niet binnen de termijn van zes maanden bestreden, zodat de Vlaamse Regering thans de vereffening ervan niet meer kan bestrijden. Immers, de vereffening is niet meer dan het gevolg, een uitvoering van een beslissing die de wetgever reeds in 2011 had genomen. De bestreden basisallocatie kan evenmin worden beschouwd als een overname van een vroegere bepaling, waarna een nieuwe termijn voor vernietiging zou beginnen te lopen; het is slechts een eenvoudig gevolg ervan.

Derhalve zou, volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen, het door de Vlaamse Regering ingediende verzoekschrift laattijdig zijn wat betreft de bestrijding van de basisallocatie 03.002.42.01.4510, getiteld « Subsidie om het opleidingsaanbod in Brussel in lijn met de prioriteiten en doelstellingen die in de New Deal vastgelegd zijn tot ontwikkeling te brengen ».

A.5.2. Aangaande de artikelen 10 en 16 van de bestreden ordonnantie, te weten de basisallocaties 03.003.42.01.4510, 10.005.27.08.4322, 10.005.28.03.6321 en 10.006.64.14.6321, merken de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen op dat het verzoekschrift onontvankelijk is omdat het enige middel van de Vlaamse Regering niet gericht zou zijn tegen die voormelde artikelen. Indien evenwel het Hof zou moeten nagaan of de vernietiging van de basisallocatie eveneens gevolgen zou kunnen hebben voor de artikelen 10 en 16, zou een uitbreiding van de draagwijdte van de vernietiging enkel betrekking kunnen hebben op de basisallocaties 03.003.42.01.4510, 03.003.42.01.4510, 10.005.28.01.6321 en 10.006.64.14.6312, daar de overige basisallocaties waarnaar de artikelen 10 en 16 verwijzen niet worden bestreden.

A.6.1. Allereerst voert de Vlaamse Regering aan dat de omstandigheid dat met een bestreden bepaling uitvoering wordt gegeven aan een eerdere bepaling, waarvan vaststaat of vermoed wordt dat zij ongrondwettig is, die bestreden bepaling niet immuun maakt voor een vernietigingsberoep. De on(grond)wettigheid van de eerder aangenomen bepaling die wordt uitgevoerd, tast noodzakelijkwijze ook de (grond)wettigheid aan van de rechtshandeling waarmee die bepaling wordt uitgevoerd. De omstandigheid dat de « uitvoeringsbepaling » werd aangenomen door een parlement, brengt met zich mee dat de betwisting ervan voor het Grondwettelijk Hof moet worden gevoerd in plaats van voor de Raad van State, maar tast geenszins de ontvankelijkheid van dat beroep tot vernietiging aan.

Bovendien meent de Vlaamse Regering dat de Brusselse begrotingsordonnantiegever niet verplicht was om de voor het begrotingsjaar 2011 vastgelegde kredieten te vereffenen in 2012. Tevens, gelet op het bestreden artikel 16, dienen geen andere uitvoeringsmaatregelen meer te worden genomen met betrekking tot de kredieten waarin is voorzien, zodat een vernietigingsberoep nog de enige mogelijkheid is waarover de Vlaamse Regering beschikt om de bevoegdheidsaanmatiging door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te bestrijden.

A.6.2. Wat de onontvankelijkheid van het beroep betreft, voor zover het is gericht tegen de artikelen 10 en 16 van de bestreden ordonnantie, merkt de Vlaamse Regering op dat de bestreden artikelen rechtsregels bevatten die onder andere op de bestreden basisallocatie betrekking hebben en zij aldus onlosmakelijk ermee verbonden zijn.

A.7.1. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen menen dat de Vlaamse Regering vergeet dat het Hof de gevolgen van de vernietigde bepalingen in de arresten nrs. 184/2011 en 67/2012 heeft gehandhaafd en dat de vereffeningskredieten precies tot doel hebben het behoud van die gevolgen juridisch te bekrachtigen. Bovendien houdt de Vlaamse Regering geen rekening ermee dat de Brusselse ordonnantiegever ook begrotingsbepalingen heeft aangenomen met betrekking tot materies die niets met de arresten nrs. 184/2011 en 67/2012 te maken hebben.

A.7.2. Tevens wordt door hen herhaald dat het optreden van de gewestelijke wetgever geen onevenredige aantasting inhoudt van de bevoegdheden van een andere overheid, zodat niemand belang erbij heeft de gegrondheid ervan te betwisten. Het ontbreken van belang wordt in feite verward met het gebrek aan grond van het middel van de Vlaamse Regering.

Ten gronde

Standpunt van de verzoekende partijen in de zaak nr. 5457

A.8.1. De verzoekende vzw's voeren als eerste middel aan dat de bestreden basisallocatie 10.005.28.01.6321, getiteld « Subsiëring van de projecten inzake gemeentelijke infrastructuur in verband met de demografische ontwikkeling », niet in overeenstemming is met de artikelen 127 tot 133 van de Grondwet en de artikelen 4 en 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, doordat zij betrekking heeft op de bevoegdheden van de gemeenschappen.

Met verwijzing naar de arresten nrs. 184/2011 en 67/2012, en naar het advies 42.782/4 van 7 mei 2007 van de Raad van State, verduidelijken zij dat wanneer het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gemeenten betoelaagt, dat Gewest binnen zijn eigen gewestbevoegdheden dient te blijven. Artikel 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt dat bijstand aan personen en gezinsbeleid als bevoegdheden toekomen aan de gemeenschappen. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest oefent aldus een bevoegdheid uit die niet de zijne is; bovendien past het de bestreden bepalingen niet langer te handhaven. Het is, volgens de verzoekende vzw's, het derde jaar op rij dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest die basisallocatie in de begroting opneemt, terwijl, overeenkomstig de arresten nrs. 184/2011 en 67/2012, het duidelijk is dat dit niet tot de bevoegdheid van de gewesten behoort.

A.8.2. Als tweede middel merken de verzoekende vzw's op dat de basisallocaties 10.005.27.08.4322, 10.005.28.03.6321 en 10.006.64.14.6321 (sportopleidingen en gemeentelijke sportinfrastructuur) niet in overeenstemming zijn met de artikelen 127 tot 133 van de Grondwet en de artikelen 4, 5 en 6 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, doordat zij betrekking hebben op de bevoegdheden van de gemeenschappen.

Artikel 4 van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt dat zowel de permanente opvoeding, als de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens, culturele aangelegenheden zijn zoals bedoeld in artikel 127, § 1, van de Grondwet. Wat het onderdeel « opleidingen » betreft, zijn eveneens de gemeenschappen bevoegd, aangezien het onderwijsbevoegdheden betreft. Ook wanneer het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gemeenten of ondergeschikte besturen betoelaagt, dient het Gewest binnen zijn eigen bevoegdheden te blijven.

A.8.3. Als derde middel wordt door de verzoekende vzw's opgeworpen dat de basisallocatie 03.003.42.01.4510, getiteld « Subsidie om het opleidingsaanbod in Brussel in lijn met de prioriteiten en doelstellingen die in de New Deal vastgelegd zijn tot ontwikkeling te brengen », strijdig zou zijn met de artikelen 127 tot 133 van de Grondwet en met de artikelen 4, 5 en 6 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, doordat zij betrekking heeft op de bevoegdheden van de gemeenschappen en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet bevoegd is inzake beroepsopleidingen.

Standpunt van de verzoekende partij in de zaak nr. 5462

A.9. Volgens de Vlaamse Regering zouden de bestreden basisallocaties, alsook de artikelen 10 en 16 van de ordonnantie van 16 december 2011, voor zover zij op de bestreden basisallocaties betrekking hebben, strijdig zijn met de artikelen 127 en 175 van de Grondwet en met artikel 4 van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Volgens de Vlaamse Regering hebben de bestreden basisallocaties betrekking op sommige culturele aangelegenheden, die evenwel gemeenschapsbevoegdheden zijn. Elke duidelijke verantwoording bij de bestreden basisallocaties ontbreekt en de verantwoording van de begrotingsmiddelen is zeer summier en in algemene bewoordingen geformuleerd. Niettemin blijkt het, volgens de Vlaamse Regering, de bedoeling te zijn van de ordonnantiegever om in financiële middelen te voorzien voor niet precies bepaalde activiteiten, maar toch voornamelijk voor de beroepsopleiding in het kader van de « New Deal », dus met het oog op de (weder)tewerkstelling (03.002.42.01.4510 en 03.003.42.01.4510), sportopleiding (10.005.27.08.4322 en 10.005.28.03.6321) en sportinfrastructuur (10.006.64.14.6321). In Brussel dienen culturele aangelegenheden evenwel op wetgevend niveau te worden behartigd door de Vlaamse of Franse Gemeenschap, voor wat betreft de unicommunautaire instellingen, of door de federale overheid, voor wat betreft de personen en de niet-unicommunautaire instellingen, en in geen geval door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Standpunt van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen in de zaken nrs. 5457 en 5462

Betreffende het middel dat betrekking heeft op de basisallocatie 10.005.28.01.6321, getiteld « Subsidiëring van de projecten inzake gemeentelijke infrastructuur in verband met de demografische ontwikkeling » (eerste middel in de zaak nr. 5457)

A.10. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen voeren aan dat het eerste middel in de zaak nr. 5457 onontvankelijk of minstens ongegrond is. Immers, de basisallocatie voorziet in vastleggingskredieten (kredieten c) en vereffeningskredieten (kredieten b) op basisallocatie 10.005.28.01.6321, ter uitvoering van het Crècheplan. Rekening houdend met het beroep dat aanleiding heeft gegeven tot het arrest nr. 184/2011, werd een deel van de middelen die tijdens de procedure niet werden gebruikt, overgebracht naar andere basisallocaties om het Schoolplan te financieren. Nog steeds in de loop van 2011 werd een ander deel van die middelen behouden als vastleggingskredieten in dezelfde basisallocatie om niet langer het Crècheplan maar het Schoolplan te financieren. Die middelen worden met hetzelfde doel teruggevonden in de initiële begroting van 2011. Het laatste deel van de middelen van basisallocatie 10.005.28.01.6321 bleef in diezelfde basisallocatie als vereffeningskredieten tot vereffening van het bestaande uitstaande bedrag van het Crècheplan.

Het Hof heeft in zijn arrest nr. 184/2011 basisallocatie 10.005.28.01.6321 van de ordonnantie van 14 december 2009 vernietigd, maar de gevolgen ervan gehandhaafd. Door de vereffeningskredieten te bestrijden, betwisten de verzoekende vzw's in werkelijkheid een gevolg van de ordonnantie van 14 december 2009 waarmee zij in feite het gezag van gewijsde schenden dat is verbonden aan het arrest nr. 184/2011.

Aangaande de vastleggingskredieten wordt opnieuw opgemerkt dat die zouden zijn overgedragen naar basisallocatie 10.005.99.01.0100, met als doel zich te schikken naar het arrest nr. 184/2011, zodat het vernietigingsberoep op dit punt zonder voorwerp zou zijn.

Betreffende de middelen die betrekking hebben op de basisallocaties 10.005.27.08.4322, 10.005.28.03.6321 en 10.006.64.14.6321 (werkings- en investeringssubsidies aan de gemeenten voor de uitbouw van sportopleidingen en subsidies aan de ondergeschikte besturen voor het aankopen van gebouwen en voor het bouwen, vergroten en wijzigen van de gemeentelijke sportinfrastructuur) (tweede middel in de zaak nr. 5457 en enig middel in de zaak nr. 5462)

A.11.1. Allereerst worden door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen vragen gesteld bij het belang van de verzoekende partijen om dat middel aan te voeren. Immers, de bestreden financiering zou in elk geval kunnen worden gerechtvaardigd indien de wetgever ze aan de plaatselijke besturen had toegekend onder het stelsel van de algemene financiering die is toegelaten krachtens artikel 6, § 1, VII, 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Er wordt niet aangetoond dat het Gewest de bedoeling zou hebben gehad om zich de materie van de sportopleidingen of de sportinfrastructuur toe te eigenen; het Gewest had enkel de bedoeling om de gemeenten te helpen die in het kader van hun gemeentelijke autonomie beslissen om op dit gebied te investeren. De financiering die het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest aan de gemeenten toekent, belet in geen geval dat de entiteiten die bevoegd zijn voor sport en infrastructuur regels opstellen in die domeinen en zelf ook de gemeenten van het tweetalige Brusselse Hoofdstedelijke Gewest daartoe financieren; derhalve is voldaan aan de voorwaarden die door het Hof zijn vastgesteld in het arrest nr. 101/2008.

A.11.2. Overeenkomstig artikel 178 en 136 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 83bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, kan het Brusselse

Hoofdstedelijke Gewest dezelfde interventies financieren, maar dan volgens de verdeelsleutel 80 pct. – 20 pct., die potentieel minder voordelig is voor de unicommunautaire Vlaamse sportcentra en sportinfrastructuren in Brussel. Voormelde bepalingen zouden aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de mogelijkheid verlenen om aan de gemeenschapscommissies uit eigen beweging bijkomende middelen over te dragen, naast de middelen die zij krijgen van de gemeenschappen. Die middelen kunnen worden overgedragen om zowel de financiering mogelijk te maken van de bevoegdheden die de Franse Gemeenschap aan de Franse Gemeenschapscommissie overdraagt met toepassing van artikel 138 van de Grondwet, als om de oorspronkelijke reglementaire bevoegdheden te financieren waarover beide commissies beschikken op grond van artikel 136 van de Grondwet.

Volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen kan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dus uit eigen beweging aanvullende financiering verstrekken aan de gemeenschapscommissies voor de doeleinden die het zelf kiest en bijgevolg, opdat die commissies een beleid kunnen uitvoeren of uitstippelen dat ertoe strekt aan de plaatselijke besturen subsidies toe te kennen voor sportopleidingen of sportinfrastructuur, zonder dat een dergelijke financiële interventie kan worden bekritiseerd op het vlak van de bevoegdheidsverdeling.

In zijn arresten nrs. 184/2011 en 67/2012 heeft het Hof bevestigd dat het Gewest aan de gemeenschapscommissies de bedragen mocht overdragen die het van plan was rechtstreeks toe te kennen aan de plaatselijke besturen om de aanvullende financiering mogelijk te maken. Alleen omdat diezelfde gelden rechtstreeks worden overgedragen aan de gemeenten, zonder via de gemeenschapscommissies te gaan, kan, volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen, daaruit niet worden afgeleid dat het Gewest de uitoefening, door de gemeenschapswetgever, van diens bevoegdheden onmogelijk of uitermate moeilijk heeft gemaakt.

Betreffende de middelen die betrekking hebben op basisallocatie 03.003.42.01.4510 (derde middel in de zaak nr. 5457 en enig middel in de zaak nr. 5462) en basisallocatie 03.002.42.01.4510 (enig middel in de zaak nr. 5462) (subsidies om het opleidingsaanbod in Brussel in lijn met de prioriteiten en doelstellingen die in de « New Deal » vastgelegd zijn tot ontwikkeling te brengen)

A.12.1. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de tussenkomende partijen wijzen erop dat de « New Deal » de nieuwe benaming is van het « Pact voor duurzame stedelijke groei » dat de Brusselse Regering en de sociale gesprekspartners in april 2011 hebben gesloten ter uitvoering van het regeerakkoord 2009-2014. Volgens de parlementaire voorbereiding dient de « New Deal » niet als een plan te worden opgevat, maar als een globaal coördinatie-, samenwerkings- en mobilisatie-instrument dat enerzijds is opgebouwd rond sterke gemeenschappelijke voorafgaande engagementen en anderzijds rond een referentiemethode voor de uitvoering ervan. Aansluitend op de drie fundamentele kernmerken van de gewestelijke ontwikkelingsdynamiek bepaalt de « New Deal » dat het noodzakelijk is de gekruiste beleidsvormen tussen het Gewest, de Gemeenschappen en de gemeenschapscommissies te versterken teneinde de noodzakelijke synergiën tussen het onderwijs-, het opleidings- en werkgelegenheidsbeleid te bevorderen en beter rekening te houden met de specifieke noden van Brussel (*Parl. St.*, Brussels Hoofdstedelijk Parlement, 2011-2012, nr. A-239/1 (vervolg 2 – deel 1), pp. 20-21).

A.12.2. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering alsook de andere tussenkomende partijen zijn van oordeel dat de bestreden basisallocaties steunen op de gewestelijke bevoegdheid inzake het tewerkstellingsbeleid (artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980). Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is bevoegd om gelijk welk beleid te activeren en te financieren dat van dien aard is dat het bijdraagt tot de tewerkstelling van werklozen.

Uit de arresten nrs. 101/2008 en 11/2009 kan, volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen, worden afgeleid, enerzijds, dat de omstandigheid dat een begrotingsnorm, aangenomen door de Brusselse gewestwetgever in de uitoefening van zijn bevoegdheden op het gebied van de tewerkstelling, tot gevolg kan hebben bij te dragen tot de verwezenlijking van een doelstelling die overigens wordt nagestreefd door de wetgever bevoegd inzake beroepsopleiding, alleen, geen inbreuk kan teweegbrengen op de bevoegdheidsverdelende regels door de gewestwetgever. En, anderzijds, dat het feit dat de beroepsopleiding niet tot zijn bevoegdheden behoort, niet belet dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ten gunste van de personen die een beroepsopleiding zoeken om opnieuw aan het werk te gaan maatregelen kan nemen die ressorteren onder tewerkstelling, zonder afbreuk te doen aan de gemeenschapsbevoegdheid inzake beroepsopleiding.

A.12.3. Zelfs indien het Hof zou oordelen dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in een financiering heeft voorzien die betrekking zou hebben op de beroepsopleiding, zijn er, volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen, voldoende redenen om die financiering te valideren op grond van

artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Immers, een dergelijke financiering is noodzakelijk voor de nuttige uitoefening, door het Gewest, van zijn bevoegdheden inzake tewerkstelling, omdat Brussel kampt met een hoge werkloosheidsgraad en in dit opzicht een specifiek profiel heeft dat met specifieke middelen moet worden beheerd. Daarnaast leent de materie van de beroepsopleiding zich tot een gedifferentieerde regeling en is de weerslag van de maatregel marginaal.

A.12.4. Ten slotte wijzen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen nog erop dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dezelfde interventies eveneens zou kunnen hebben financieren met toepassing van de artikelen 178 en 136 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 83*bis* van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen.

Betreffende de handhaving van de gevolgen

A.13. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering benadrukt dat de bestreden kredieten absoluut noodzakelijk zijn voor de concrete uitvoering van het beleid en zij vraagt dan ook aan het Hof de handhaving van de gevolgen indien het Hof tot een vernietiging zou overgaan.

A.14. Wat de vraag van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering voor een handhaving van de gevolgen betreft, wijzen de verzoekende vzw's het Hof erop dat zij reeds voor het derde jaar op rij de vernietiging vorderen van basisallocaties. Het Gewest mag, volgens hen, worden verondersteld enigszins voorzichtig met zijn middelen om te springen, en aldus rekening ermee te houden dat zij niet tot in de eeuwigheid bevoegdheidverdelende regels mag schenden.

A.15. De Vlaamse Regering stelt vast dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ervan uitgaat dat het Hof opnieuw zal overgaan tot een vernietiging, maar dat ze tevens erop speculeert dat het Hof de gevolgen van de basisallocatie zal handhaven. Gelet op de arresten nrs. 184/2011 en 67/2012 meent de Vlaamse Regering dat er te dezen geen redenen meer voorhanden zijn om, nogmaals, de gevolgen van de vernietigde bepalingen te handhaven. Daar anders over oordelen, zou een aanfluiting zijn van de bevoegdheidsverdeling zoals de Grondwetgever en de bijzondere wetgever die hebben gewild en van diegenen die de bevoegdheidverdelende regels in acht moeten nemen.

Memories van antwoord van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5457 en 5462

A.16.1. Aangaande het eerste middel stellen de verzoekende vzw's in de zaak nr. 5457 vast dat, noch de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, noch de andere tussenkomende partijen, enig inhoudelijk verweer voeren.

A.16.2. Aangaande het tweede middel merken de verzoekende vzw's in de zaak nr. 5457 op dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen de evenredigheidsleer van het arrest nr. 101/2008 te ver doortrekken. Er kan geen sprake zijn van een effect op de gemeenschapsbevoegdheden omdat er sprake is van een zuiver optreden in, en het uitoefenen van, gemeenschapsbevoegdheden. Bovendien bestaat er een essentieel verschil tussen de gemeenschapscommissies en de gemeenten.

A.16.3. Aangaande het derde middel benadrukken de verzoekende vzw's in de zaak nr. 5457 dat niet kan worden aanvaard dat de bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest inzake tewerkstellingsbeleid eveneens bevoegdheden zou impliceren inzake beroepsopleidingen; dit is immers strijdig met het exclusiviteitsbeginsel. Ook een toepassing van het beginsel van de impliciete bevoegdheden zou volgens hen niet mogelijk zijn.

A.17.1. Allereerst wordt door de Vlaamse Regering opgemerkt dat wanneer een institutionele partij een beroep tot vernietiging instelt bij het Grondwettelijk Hof, zij niet dient te doen blijken van enig belang, noch bij het beroep, noch bij de aangevoerde middelen.

A.17.2. Vervolgens stelt de Vlaamse Regering vast dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen nalaten in hun memories aan te geven op welke bevoegdheidverdelende regel de ordonnantiegever zich wel heeft menen te kunnen beroepen bij het aannemen van de bestreden bepalingen; de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen voeren enkel een aantal alternatieve rechtsgronden aan, waarop zij zich zouden hebben kunnen beroepen.

De verwijzing naar artikel 6, § 1, VIII, 10° (mogelijkerwijs ook, volgens de Vlaamse Regering : 9°), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is, volgens de Vlaamse Regering, niet correct, omdat met de bestreden bepalingen wordt voorzien in de financiering van specifieke opdrachten in specifieke beleidsdomeinen, en niet de algemene financiering van de gemeenten. Bovendien wordt de financiering van gemeenschapsbevoegdheden geregeld, zodat artikel 6, § 1, VIII, 10°, evenmin van toepassing kan zijn (zie de arresten nrs. 184/2011 en 67/2012).

Ook de verwijzing naar het arrest nr. 101/2008 kan, volgens de Vlaamse Regering, niet worden gevolgd. *In casu* zijn enkel de gemeenschapswetgevers bevoegd en beschikt de ordonnantiegever over geen enkele materiële bevoegdheid, zodat hij ook onbevoegd is voor de financiering van die aangelegenheid, zelfs indien die financiële middelen worden verstrekt aan ondergeschikte besturen.

A.17.3. De mogelijkheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om artikel 83*bis* van de bijzondere wet toe te passen en om aldus middelen over te dragen aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie, wordt door de Vlaamse Regering bevestigd. Evenwel heeft het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet van die mogelijkheid gebruik gemaakt. De vaststelling dat de uitoefening van de gemeenschapsbevoegdheden door de gemeenschapswetgever niet onmogelijk of uitermate moeilijk wordt gemaakt door die bevoegdheidsoverschrijding verandert niets aan de onbevoegdheid van de gewestwetgever om de financiering rechtstreeks over te dragen aan de gemeenten, zonder het optreden van de commissies.

A.17.4. Ten aanzien van de basisallocaties die betrekking hebben op de beroepsopleiding, stelt de Vlaamse Regering vast dat door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen niet wordt betwist dat de beroepsopleiding in beginsel een gemeenschapsbevoegdheid is. Het kan evenwel niet worden aanvaard dat met de financiering van die beroepsopleidingen in wezen het tewerkstellingsbeleid wordt beoogd. Het volgen van opleidingen kan wel bijdragen tot het verhogen van de kansen op tewerkstelling, maar die vaststelling maakt van de gemeenschapsbevoegdheid nog geen gewestbevoegdheid en staat een gewest niet toe te voorzien in de financiering ervan, aangezien het een exclusieve gemeenschapsbevoegdheid betreft.

Bovendien moet, volgens de Vlaamse Regering, rekening worden gehouden met artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat thans limitatief het tewerkstellingsbeleid van de gewesten omschrijft. Met beroepsopleidingen en *a fortiori* de loutere financiering ervan wordt geen werkzoekende geplaatst zodat de beroepsopleiding ook geen deel uitmaakt van de arbeidsbemiddeling en zodat de financiering van beroepsopleidingen ook geen programma van wedertewerkstelling uitmaakt.

De verwijzing naar het arrest nr. 11/2009 is, volgens de Vlaamse Regering, niet relevant, omdat de Vlaamse Gemeenschap in die zaak haar eigen bevoegdheid heeft uitgeoefend, zij het op een manier die gelijkenissen vertoont met de manier waarop een andere overheid haar bevoegdheden zou hebben kunnen uitoefenen. *In casu* heeft evenwel de ordonnantiegever geen eigen bevoegdheid uitgeoefend, maar een gemeenschapsbevoegdheid.

A.17.5. Als laatste punt meent de Vlaamse Regering dat artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet kan worden toegepast. Dat de financiering waarin met de bestreden bepalingen voorzien een gedifferentieerde regeling van de beroepsopleidingen door de gemeenschappen niet in de weg zou staan, enerzijds, en slechts een marginale weerslag zou hebben op de gemeenschapsbevoegdheid, anderzijds, omdat het de bevoegde gemeenschapswetgevers en gemeenschapscommissies vrijstaat zelf de beroepsopleiding op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te financieren, is uiteraard niet voldoende om een beroep op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 te kunnen rechtvaardigen. Anders redeneren zou, volgens de Vlaamse Regering, erop neerkomen dat het stelsel van de exclusieve bevoegdheidsverdeling zou worden uitgehouden.

Memories van wederantwoord van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen

A.18.1. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen stellen vast dat de verzoekende vzw's niet betwisten dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest aan de gemeenschapscommissies financiering mag toekennen met het oog op de uitoefening van de door dat Gewest gekozen gemeenschapsbevoegdheden. Die vaststelling laat toe de evenredige aard van de interventie van de Brusselse ordonnantiegever aan te tonen. Omdat de bestreden normen op geen enkele wijze afbreuk doen aan het vermogen tot interventie van de andere wetgevers op welk domein ook, kan niet worden beweerd dat blijkt wordt gegeven van bevoegdheidsoverschrijding. Het beginsel van de federale loyaleiteit zou, volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen, moeten betekenen dat een wetskrachtige norm niet zal worden

vernietigd wanneer de grondslag ervan wordt betwist, indien het mogelijk is daaraan een andere en onbetwistbare grondslag te geven.

A.18.2. Aangaande de foutieve verwijzing door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen naar artikel 6, § 1, VIII, 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, merken zij op dat artikel 6, § 1, VIII, 9°, wordt bedoeld en niet 10°. Volgens hen heeft het Gewest nooit de bedoeling gehad zich de materie van de sportopleidingen of sportinfrastructuur toe te eigenen; het Gewest had enkel de bedoeling de gemeenten te helpen die in het kader van hun gemeentelijke autonomie beslissen om op dit gebied te investeren. Met verwijzing naar het arrest nr. 101/2008 en artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kan de vermeende bevoegdheidsoverschrijding worden gerechtvaardigd.

A.18.3. Wat betreft het middel met betrekking tot de basisallocaties inzake de beroepsopleidingen, menen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen dat, overeenkomstig de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (zie de arresten nrs. 124/08 en 59/08), de gewestelijke bevoegdheden niet op beperkende wijze kunnen worden geïnterpreteerd, zowel in verhouding tot de federale bevoegdheden als in verhouding tot de gemeenschappelijke bevoegdheden.

Bovendien kan de vermeende bevoegdheidsoverschrijding ook hier worden verantwoord, rekening houdend met artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

A.19.1. Betreffende de mogelijke handhaving van de gevolgen, en de vraag van de verzoekende vzw's en de Vlaamse Regering om geen handhaving toe te staan, merken de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen op dat door de verzoekende partijen wordt uitgegaan van kwade trouw van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, in samenhang met een miskennis van het beginsel van de federale loyaliteit.

A.19.2. Bovendien dient, volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen, rekening te worden gehouden met de algemene context van de zesde staatshervorming; veel elementen die thans in de verzoekschriften worden besproken, zullen in de toekomst op een heel verschillende wijze worden geanalyseerd en dit in de zin van een uitbreiding van de bevoegdheden van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen en van de draagwijdte van de beroepen

B.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5457 vorderen de vernietiging van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 16 december 2011 houdende de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2012 (hierna : ordonnantie van 16 december 2011). Zij bestrijden in het bijzonder bepalingen met betrekking tot de subsidiëring van de infrastructuur in verband met de demografische ontwikkeling, namelijk de basisallocatie 10.005.28.01.63.21, de subsidiëring van sportopleidingen en sportinfrastructuur, namelijk de basisallocaties 10.005.27.08.43.22, 10.005.28.03.63.21 en 10.006.64.14.63.21, alsook de subsidiëring van beroepsopleidingen, namelijk de basisallocatie 03.003.42.01.45.10.

In de zaak nr. 5462 vordert de Vlaamse Regering de vernietiging van de basisallocaties 03.002.42.01.4510, 03.003.42.01.4510, 10.005.27.08.4322, 10.005.28.03.6321 en 10.006.64.14.6321, en, in zoverre zij betrekking hebben op de voormelde basisallocaties, van de artikelen 10 en 16 van dezelfde ordonnantie.

B.2.1. De bestreden basisallocaties zijn opgenomen in de bij de ordonnantie gevoegde begrotingstabellen.

Artikel 2 van de ordonnantie van 16 december 2011 bepaalt :

« Voor de uitgaven van de begroting van de diensten van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2012 worden kredieten geopend ten bedrage van :

[...]

Deze kredieten worden opgesomd in de bij deze ordonnantie gevoegde tabellen, sectie I.

In toepassing van artikel 14 van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, worden de uitgaven gemachtigd per programma waarvan de krediettotalen opgenomen zijn in de bij deze ordonnantie gevoegde begrotingstabellen, sectie I en sectie II.

De geconsolideerde ontvangsten- en uitgavenbegroting van de gewestelijke entiteit wordt goedgekeurd en is terug te vinden in de vorm van een tabel op het einde van het beschikkend gedeelte van deze ordonnantie ».

B.2.2. Artikel 10 van de ordonnantie van 16 december 2011 bepaalt :

« In afwijking van artikel 29 van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, kunnen, via een besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de vastleggingskredieten of de vereffeningskredieten van de basisallocaties [...], 03.003.42.01.45.10, [...] naar eender welke basisallocatie van de begroting van de diensten van de Regering herverdeeld worden.

[...] ».

B.2.3. Artikel 16 van de ordonnantie van 16 december 2011 bepaalt :

« In afwijking van de bepalingen van artikel 13 van deze ordonnantie maken de facultatieve subsidies toegekend op de volgende basisallocaties noch het voorwerp uit van een besluit, noch van een overeenkomst :

03.003.42.01.45.10

[...]

10.005.28.01.63.21

[...]

10.006.64.14.63.21

[...]

Indien echter andere wettelijke en/of reglementaire bepalingen die betrekking hebben op de uitgaven die op de basisallocaties vermeld in dit artikel worden aangerekend, uitdrukkelijk een regerings- of ministerieel besluit per begunstigde opleggen, dan dient dit besluit te worden opgesteld, behoudens afwijking toegestaan door de Minister van Begroting op basis van een gemotiveerd dossier ».

B.3.1. Artikel 4, § 7, van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle bepaalt :

« De begrotingsspecialiteit beslaat drie niveaus : de wettelijke specialiteit op het niveau van de programma's, de economische specialiteit op het niveau van de hoofdgroepen qua aard en de administratieve specialiteit op het niveau van de basisallocaties ».

Artikel 9 van dezelfde ordonnantie bepaalt :

« Elk jaar keurt het Parlement de begroting per programma goed ».

Artikel 14 van dezelfde ordonnantie bepaalt :

« De algemene uitgavenbegroting voorziet in en verleent machtiging voor de uitgaven, per programma.

De kredieten voor de programma's onderscheiden de begrotingsmiddelen per activiteit, volgens hun bestemming, en per hoofdgroep qua aard, volgens de economische classificatie. De kredieten voor de programma's worden uitgesplitst in basisallocaties overeenkomstig de economische classificatie.

De basisallocaties worden gecodificeerd volgens de functionele classificatie.

De bedragen ingeschreven op de basisallocaties volgens het type van krediet worden administratieve kredieten genoemd ».

Artikel 29 van dezelfde ordonnantie bepaalt :

« De Regering bepaalt de modaliteiten en de delegaties volgens dewelke zij tijdens het begrotingsjaar, na akkoord van het Regeringslid bevoegd voor Begroting, de kredieten tussen de basisallocaties kan herverdelen. Deze herverdeling wordt uitgevoerd :

1° binnen de perken van de vastleggingskredieten van elk van de programma's van de algemene uitgavenbegroting;

2° binnen de perken van de vereffeningskredieten van elk van de programma's van de algemene uitgavenbegroting.

Deze herverdelingen worden zonder verwijl aan het Parlement en aan het Rekenhof meegedeeld ».

Bovendien bepaalt artikel 5, § 2, van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 juni 2006 betreffende de herverdelingen en overschrijdingen van uitgavenkredieten :

« Nieuwe basisallocaties kunnen gecreëerd worden middels een herverdeling van kredieten ».

B.3.2. Uit de voormelde bepalingen blijkt dat de bestreden ordonnantie van 16 december 2011 tot doel heeft machtiging te verlenen voor uitgaven per « programma » en aan die programma's zogenaamde « administratieve » kredieten toe te wijzen, die in basisallocaties worden uitgesplitst. Aldus hebben de kredieten die zijn geopend voor de uitgaven van de begroting van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betrekking op programma's waarvoor de ordonnantiegever uitdrukkelijk machtiging heeft verleend voor uitgaven.

Het Hof onderzoekt aldus de beroepen in zoverre zij betrekking hebben op de programma's « 002 : Specifieke initiatieven » en « 003 : ' New Deal ' » van « Opdracht 03 : Gemeenschappelijke initiatieven van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest » en op de programma's « 005 : Financiering van specifieke projecten van de gemeenten » en « 006 : Financiering van de investeringen van openbaar nut » van « Opdracht 10 : Ondersteuning en begeleiding van de plaatselijke besturen » en in zoverre die programma's kredieten raken die in de door de verzoekende partijen beoogde basisallocaties zijn uitgesplitst.

1. De programma's 002 en 003 van opdracht 03

B.4.1. Basisallocatie 03.002.42.01.4510 valt onder activiteit 42 (« Inkomensoverdrachten aan andere institutionele groepen ») van programma 002 (« Specifieke initiatieven ») van opdracht 03 (« Gemeenschappelijke initiatieven van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ») van sectie I (« Uitgaven van de diensten van de Regering ») van de begrotingstabel.

Dat programma wordt alleen door de Vlaamse Regering bestreden (zaak nr. 5462).

B.4.2. Basisallocatie 03.003.42.01.4510 valt onder activiteit 42 (« Inkomensoverdrachten aan andere institutionele groepen ») van programma 003 (« New Deal ») van opdracht 03 (« Gemeenschappelijke initiatieven van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ») van sectie I (« Uitgaven van de diensten van de Regering ») van de begrotingstabel.

B.4.3. De benaming van die allocaties is « Subsidie om het opleidingsaanbod in Brussel in lijn met de prioriteiten en doelstellingen die in de New Deal vastgelegd zijn tot ontwikkeling te brengen ». Zij betreffen de toekenning van facultatieve subsidies (artikel 12 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 16 december 2011).

Programma 003 van opdracht 03 is in de begroting 2012 in het leven geroepen. Het neemt alle aan de « New Deal » gewijde acties over die voordien voorkwamen in programma 002 van opdracht 03. Programma 002 van opdracht 03 omvat echter nog basisallocaties die gedeeltelijk aan de « New Deal » zijn gewijd, om het uitstaande bedrag van de voorgaande jaren te verzekeren. Aangezien de beroepen betrekking hebben op dezelfde actie – « Subsidie om het opleidingsaanbod in Brussel in lijn met de prioriteiten en doelstellingen die in de New Deal zijn vastgelegd tot ontwikkeling te brengen » – die in die beide programma's voorkomt, kunnen deze samen worden onderzocht.

2. De programma's 005 en 006 van opdracht 10 in zoverre zij betrekking hebben op de financiering van sportopleidingen en sportinfrastructuur

B.5.1. Basisallocatie 10.005.27.08.4322 valt onder activiteit 27 (« Werkingssubsidies en andere inkomensoverdrachten aan gemeenten en OCMW's ») van programma 005 (« Financiering van specifieke projecten van de gemeenten ») van opdracht 10 (« Ondersteuning en begeleiding van de plaatselijke besturen ») van sectie I (« Uitgaven van de diensten van de Regering ») van de begrotingstabel.

De benaming van die allocatie is « Werkingssubsidies aan gemeenten voor de uitbouw van sportopleidingen ». Zij betreft de toekenning van facultatieve subsidies (artikel 12 van de voormelde ordonnantie van 16 december 2011) aan de gemeenten.

B.5.2. Basisallocatie 10.005.28.03.6321 valt onder activiteit 28 (« Investeringsubsidies en andere kapitaaloverdrachten aan gemeenten en OCMW's ») van programma 005 (« Financiering van specifieke projecten van de gemeenten ») van opdracht 10 (« Ondersteuning en begeleiding van de plaatselijke besturen ») van sectie I (« Uitgaven van de diensten van de Regering ») van de begrotingstabel.

De benaming van die allocatie is « Investeringsubsidies aan gemeenten voor de uitbouw van sportopleidingen ». Zij betreft de toekenning van facultatieve subsidies aan de gemeenten.

B.5.3. Basisallocatie 10.006.64.14.6321 valt onder activiteit 64 (« Investeringsubsidies en andere kapitaaloverdrachten aan gemeenten en openbare instellingen in het kader van de investeringen van openbaar nut ») van programma 006 (« Financiering van de investeringen van openbaar nut ») van opdracht 10 (« Ondersteuning en begeleiding van de plaatselijke besturen ») van sectie I (« Uitgaven van de diensten van de Regering ») van de begrotingstabel.

De benaming van die allocatie is « Subsidies aan de ondergeschikte besturen voor het aankopen van gebouwen en voor het bouwen, vergroten en wijzigen van de sportinfrastructuur ». Zij betreft de toekenning van facultatieve subsidies aan de ondergeschikte besturen.

B.5.4. Aangezien de verzoekende partijen één enkel middel tegen die beide programma's uiteenzetten, worden deze samen onderzocht.

3. Programma 005 van opdracht 10 in zoverre het betrekking heeft op de financiering van gemeentelijke infrastructuur in verband met de demografische ontwikkeling

B.6. Basisallocatie 10.005.28.01.6321 valt onder activiteit 28 (« Investeringssubsidies en andere kapitaaloverdrachten aan gemeenten en OCMW's ») van programma 005 (« Financiering van specifieke projecten van de gemeenten ») van opdracht 10 (« Ondersteuning en begeleiding van de plaatselijke besturen » van sectie I (« Uitgaven van de diensten van de Regering ») van de begrotingstabel.

De benaming van die allocatie is « Subsidiëring van de projecten inzake gemeentelijke infrastructuur in verband met de demografische ontwikkeling ». Zij betreft de toekenning van facultatieve subsidies.

Dat programma wordt enkel bestreden door de verzoekende partijen in de zaak nr. 5457.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de beroepen

Wat het belang van de verzoekende partijen in de zaak nr. 5457 betreft

B.7.1. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen voeren aan dat de verzoekende partijen in de zaak nr. 5457 niet doen blijken van het vereiste belang om in rechte te treden.

B.7.2. Het beroep in de zaak nr. 5457 heeft betrekking op dezelfde programma's als die welke het voorwerp uitmaken van het beroep in de zaak nr. 5462, - met uitzondering van programma 005 van opdracht 10 in zoverre het basisallocatie 10.005.28.01.6321 bevat -, en is gebaseerd op middelen die soortgelijk zijn aan de in de zaak nr. 5462 aangevoerde middelen. Aangezien het beroep in de zaak nr. 5462 is ingesteld door de Vlaamse Regering, die niet moet doen blijken van haar belang om voor het Hof in rechte te treden, wordt het onderzoek naar de

gegrondheid van de exceptie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering beperkt tot programma 005 van opdracht 10 in zoverre het de enkel door de vzw « Vlaams Komitee voor Brussel » en de vzw « Vlaamse Volksbeweging » bestreden basisallocatie 10.005.28.01.6321 bevat.

B.8.1. Artikel 142, derde lid, van de Grondwet en artikel 2, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof leggen een rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt, de verplichting op te doen blijken van een belang.

Van het vereiste belang doen enkel de personen blijken wier situatie rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt door de bestreden norm. De *actio popularis* is niet toelaatbaar.

Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die niet haar persoonlijk belang aanvoert, voor het Hof optreedt, is vereist dat haar maatschappelijk doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang; dat zij een collectief belang verdedigt; dat haar maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt, dat ten slotte niet blijkt dat dit maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.

B.8.2. Krachtens artikel 1 van haar statuten heeft de vzw « Vlaams Komitee voor Brussel » tot doel « in het hoofdstedelijk gebied Brussel het Vlaams leven te vrijwaren en te bevorderen ». Daartoe heeft ze onder meer een juridische werkgroep opgericht die de bescherming van de rechten van de Nederlandstaligen in Brussel beoogt.

Krachtens artikel 3 van haar statuten heeft de vzw « Vlaamse Volksbeweging » tot doel « Vlaanderen uit te bouwen tot een onafhankelijke staat door Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen te bedrijven. [...] De vereniging is geen politieke partij, maar een drukkingsgroep die opkomt voor de algemene belangen van de Vlaamse gemeenschap ».

B.8.3. Het maatschappelijk doel van de verzoekende vzw's is onderscheiden van het algemeen belang en wordt ook daadwerkelijk nagestreefd, zoals onder meer blijkt uit de beroepen tot vernietiging die zij in het verleden bij het Hof en bij de Raad van State hebben ingediend.

B.8.4. Met de bestreden basisallocatie 10.005.28.01.6321 voorziet het Brussels Hoofdstedelijke Gewest in subsidies aan de gemeenten om nieuwe plaatsen te scheppen in de gemeentelijke infrastructuur bestemd voor kinderopvang. Het komt aan de gemeenten toe om nader te bepalen hoe die subsidies worden aangewend. Volgens de verzoekende vzw's zouden de bestreden bepalingen afbreuk doen aan hun maatschappelijk doel, doordat het Brussels Hoofdstedelijke Gewest zich een bevoegdheid toe-eigent die op het grondgebied van dat Gewest uitsluitend toekomt aan de Vlaamse Gemeenschap.

B.8.5. In principe zou het ingediende beroep in de zaak nr. 5457 als onontvankelijk moeten worden afgewezen indien de verzoekende vzw's, ter ondersteuning van hun belang, enkel het feit zouden hebben aangevoerd dat de aan de Vlaamse Gemeenschap toegewezen bevoegdheden zouden worden uitgeoefend door andere overheden. Op die manier immers zouden de verzoekende partijen hun beoordeling van de belangen van die Gemeenschap in de plaats hebben gesteld van de beoordeling door de democratisch samengestelde officiële organen ervan, hetgeen evenwel overeenkomstig artikel 2, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, aangenomen ter uitvoering van artikel 142 van de Grondwet, niet toelaatbaar is; enkel aan de democratisch samengestelde officiële organen van de Vlaamse Gemeenschap wordt de zorg toevertrouwd de belangen eigen aan hun collectiviteit voor het Hof te verdedigen.

Evenwel dient te worden vastgesteld dat de verzoekende vzw's, ter ondersteuning van hun belang, verwijzen naar de arresten nrs. 184/2011 en 67/2012 van het Hof, gewezen in zaken waarbij soortgelijke basisallocaties door dezelfde verzoekende partijen werden bestreden. Het onderzoek van dat belang hangt samen met de draagwijdte die aan de bestreden bepaling moet worden gegeven.

Daaruit volgt dat het onderzoek van de ontvankelijkheid samenvalt met het onderzoek van de grond van de zaak.

Wat de ontvankelijkheid van de verzochtschriften betreft

B.9.1. De Brussels Hoofdstedelijke Regering, de Waalse Regering, de Franse Gemeenschapsregering en het College van de Franse Gemeenschapscommissie, als

tussenkomen de partijen, zijn van oordeel dat het verzoekschrift in de zaak nr. 5457 onontvankelijk is, bij gebrek aan een geldige beslissing om in rechte op te treden.

B.9.2.1. Daarnaast voeren de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomen de partijen aan dat de verzoekschriften in de zaken nrs. 5457 en 5462 gedeeltelijk onontvankelijk zouden zijn.

B.9.2.2. Het beroep in de zaak nr. 5457 dat is gericht tegen programma 005 van opdracht 10 in zoverre het de basisallocatie 10.005.28.01.6321 bevat, zou, wanneer het gericht is tegen de vereffeningskredieten, het gezag van gewijsde van het arrest nr. 184/2011 schenden, en zou in elk geval laattijdig zijn. Daarnaast zou het beroep zonder voorwerp zijn wanneer het is gericht tegen de vastleggingskredieten.

B.9.2.3. Het beroep in de zaak nr. 5462 tegen programma 002 van opdracht 03 in zoverre het de basisallocatie 03.002.42.01.4510 bevat, zou laattijdig zijn wanneer het gericht is tegen de vereffeningskredieten.

B.9.2.4. Bovendien zou het beroep in de zaak nr. 5462 deels onontvankelijk zijn, in zoverre het is gericht tegen de artikelen 10 en 16 van de ordonnantie van 16 december 2011, omdat de Vlaamse Regering zou nalaten enig middel te ontwikkelen ten aanzien van die bestreden artikelen.

B.9.2.5. De beroepen in de zaken nrs. 5457 en 5462 tegen de programma 003 van opdracht 03 en de programma's 005 en 006 van opdracht 10 in zoverre zij de basisallocaties 03.003.42.01.4510, 10.005.27.08.4322, 10.005.28.03.6321 en 10.006.64.14.6321 bevatten, zouden, in zoverre ze zijn gericht tegen vereffeningskredieten, laattijdig zijn.

1. Het bewijs van beslissing om het beroep in te stellen in de zaak nr. 5457

B.10.1. Uit artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, gewijzigd bij artikel 4 van de bijzondere wet van 9 maart 2003, blijkt dat

de rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt, op het eerste verzoek, het bewijs moet voorleggen van de beslissing om dat beroep in te stellen.

B.10.2. De vzw « Vlaams Komitee voor Brussel » voegt een document bij haar verzoekschrift met als titel « Uittreksel uit de notulen van de raad van bestuur van 12 juli 2012 » - ondertekend, « namens de Raad van Bestuur », door twee van haar bestuurders -, waaruit blijkt dat de raad van bestuur op die datum heeft beslist om tegen de bestreden ordonnantie een beroep tot vernietiging in te stellen.

B.10.3. De vzw « Vlaamse Volksbeweging » voegt een document bij haar verzoekschrift met als titel « Uittreksel uit de notulen van de raad van bestuur van 9 juni 2012 » - ondertekend « namens de Raad van Bestuur » door twee van haar bestuurders -, waaruit blijkt dat de raad van bestuur op die datum heeft beslist om tegen de bestreden ordonnantie een beroep tot vernietiging in te stellen.

B.10.4. De exceptie wordt verworpen.

2. Het gezag van gewijsde van het arrest nr. 184/2011 en het onderwerp van het beroep in de zaak nr. 5457 gericht tegen programma 005 van opdracht 10 in zoverre het de basisallocatie 10.005.28.01.6321 bevat

B.11.1. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de andere tussenkomende partijen voeren aan dat het beroep in de zaak nr. 5457 tegen de basisallocatie 10.005.28.01.6321 het gezag van gewijsde van het arrest nr. 184/2011 van 8 december 2011 schendt in zoverre het tegen de vereffeningskredieten is gericht, en zonder voorwerp is in zoverre het tegen de vastleggingskredieten is gericht. Zij wijzen erop dat de middelen waarin oorspronkelijk was voorzien inzake vastlegging reeds het voorwerp hebben uitgemaakt van een overdracht bedoeld om zich te conformeren aan het dictum van het arrest nr. 184/2011.

B.11.2. Met zijn arrest nr. 184/2011 heeft het Hof basisallocatie 10.005.28.01.63.21 vervat in de ordonnantie van 14 december 2009 houdende de Algemene Uitgavenbegroting van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voor het begrotingsjaar 2010 vernietigd, waarbij het de gevolgen van de vernietigde bepaling definitief heeft gehandhaafd. Met zijn arrest nr. 67/2012

van 24 mei 2012 heeft het Hof de basisallocatie 10.005.28.01.63.21 vervat in de ordonnantie van 24 december 2010 houdende de Algemene Uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2011 vernietigd en eveneens de gevolgen van de bepaling gehandhaafd.

B.11.3. Uit artikel 5, 2°, b), van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 blijkt dat de vereffeningskredieten kredieten zijn ten belope waarvan tijdens het begrotingsjaar bedragen kunnen worden vereffend uit hoofde van vastgestelde rechten voortvloeiend uit voorafgaandelijk of gelijktijdig vastgelegde verbintenissen.

Uit het beginsel van de annualiteit van de begroting en de techniek van de gesplitste kredieten vloeit voort dat een vereffeningskrediet de prognose kan zijn van een uitgave waarmee een verbintenis wordt nagekomen die is gedekt door een vastleggingskrediet van een voorgaand begrotingsjaar.

B.11.4. In de ordonnantie van 12 juli 2012 houdende de aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2012 zijn alle vastleggingskredieten van de basisallocatie 10.005.28.01.6321 overgeheveld naar een nieuwe basisallocatie 10.005.99.01.0100, die niet voorkwam in de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 16 december 2011 houdende de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2012. De ordonnantie van 12 juli 2012 wordt niet bestreden.

Basisallocatie 10.005.99.01.0100 valt onder activiteit 99 (« Residuaire ») van programma 005 (« Financiering van specifieke projecten van de gemeenten ») van opdracht 10 (« Ondersteuning en begeleiding van de plaatselijke besturen ») van sectie I (« Uitgaven van de diensten van de Regering ») van de begrotingstabel bij de ordonnantie van 12 juli 2012.

De benaming van die basisallocatie is « Provisionele kredieten om het hoofd te bieden aan de demografische groei ». Zij wordt als volgt verantwoord :

« De kredieten van deze basisallocatie kunnen onder meer uitgesplitst worden naar opdracht 30 dotatie aan de Gemeenschapscommissies en naar de algemene financiering van de gemeenten » (*Belgisch Staatsblad* van 24 augustus 2012, p. 49804).

In het verslag van het Rekenhof wordt gesteld :

« In termen van vastleggingen zijn de voorziene kredieten afkomstig van de integrale overheveling van de kredieten van BA 10.005.28.01.6321 – *Subsidiëring van de projecten inzake gemeentelijke infrastructuur in verband met de demografische ontwikkeling*. Er wordt aan herinnerd dat die kredieten aanvankelijk waren bestemd voor de bouw van kinderdagverblijven en een inhaalbeweging vormden van het jaar 2011 voor de uitvoering van het kinderdagverblijvenplan. Ingevolge het arrest 184/2011 van het Grondwettelijk Hof van 8 december 2011, waardoor het artikel werd geannuleerd van de ordonnantie van 14 december 2009 houdende de algemene uitgavenbegroting 2010 met betrekking tot de steun die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest had voorbehouden voor de investeringen van de Brusselse gemeenten voor de bouw van nieuwe kinderdagverblijven, kon de regering geen voor die materie voorbehouden kredieten meer handhaven in de begroting 2012.

De provisionele kredieten zullen meer dan waarschijnlijk worden bestemd voor de verwezenlijking van het kinderdagverblijvenplan van de institutionele actoren die nog moeten worden gedefinieerd in de loop van de onderhandelingen, die werden opgestart tussen de verantwoordelijken van de regering van de Franse Gemeenschap, de Vlaamse regering en het college van de Franse Gemeenschapscommissie » (*Parl. St.*, Brussels Hoofdstedelijk Parlement, 2011-2012, A-295/3, pp 8-9).

B.11.5. Ten gevolge hiervan voorziet, krachtens de voormelde ordonnantie van 12 juli 2012, de bestreden basisallocatie 10.005.28.01.6321 niet langer in vastleggingskredieten en worden de vereffeningskredieten verminderd van 2 434 000 euro naar 1 377 000 euro.

Die wijzigingen werden als volgt verantwoord :

« B : Overdracht van de kredieten naar BA 10.005.99.01.0100 en aanpassing aan de behoeften.

C : Overdracht van de kredieten naar BA 10.005.99.01.0100 » (*Belgisch Staatsblad* van 24 augustus 2012, p. 49804).

B.11.6. Wat de vereffeningskredieten betreft, dient te worden vastgesteld dat het gaat om kredieten die bestemd zijn voor de uitvoering van vastleggingskredieten die het Hof in zijn arresten nrs. 184/2011 en 67/2012 heeft vernietigd met handhaving van de gevolgen.

Wat de vastleggingskredieten betreft, is de basisallocatie 10.005.28.01.6321 door de voormelde ordonnantie van 12 juli 2012 vervangen en heeft zij in haar oorspronkelijke versie geen uitwerking gehad.

B.12. Het beroep gericht tegen programma 005 van opdracht 10 in zoverre het de basisallocatie 10.005.28.01.6321 bevat, is onontvankelijk wat de vereffeningskredieten betreft, omdat het strijdig is met het gezag van gewijsde van de voormelde arresten, en is zonder voorwerp wat de vastleggingskredieten betreft.

3. De laattijdigheid van de beroepen in de zaken nrs. 5457 en 5462

B.13.1. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de tussenkomenende partijen voeren aan dat de beroepen in de zaken nrs. 5457 en 5462 laattijdig zouden zijn voor zover zij zijn gericht tegen de vereffeningskredieten van de programma's 002 en 003 van opdracht 03 in zoverre zij het uitstaande bedrag beogen van de actie « New Deal » en van de programma's 005 en 006 van opdracht 10 in zoverre zij het uitstaande bedrag beogen van de financiering van sportopleidingen en sportinfrastructuur.

B.13.2. Door in de begroting voor het jaar 2012 in vereffeningskredieten te voorzien ter financiering van uitgaven waarmee een verbintenis wordt nagekomen die is vastgelegd op grond van een vastleggingskrediet dat niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een beroep tot vernietiging voor het Hof en dat is opgenomen in de begroting van een voorgaand begrotingsjaar, heeft de ordonnantiegever de materie deels opnieuw geregeld.

B.13.3. De exceptie wordt verworpen.

4. De draagwijdte van het enige middel in het verzoekschrift nr. 5462

B.14. Wat betreft de onontvankelijkheid van het verzoekschrift in de zaak nr. 5462, in zoverre het is gericht tegen de artikelen 10 en 16 van de bestreden ordonnantie van 16 december 2011, dient te worden vastgesteld dat de Vlaamse Regering zelf uitdrukkelijk de gevraagde vernietiging van de artikelen 10 en 16 beperkt tot die bepalingen « in de mate dat zij op de voormelde basisallocaties betrekking hebben ». Derhalve wordt geen algemene vernietiging gevraagd, en dient het door de Vlaamse Regering opgeworpen enige middel in die zin te worden geïnterpreteerd.

Ten gronde

1. De programma's 002 en 003 van opdracht 03 (« New Deal »)

B.15. De Vlaamse Regering voert, tegen de programma's 002 en 003 van opdracht 03, één middel aan, afgeleid uit de schending van de artikelen 127 en 175 van de Grondwet en van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, doordat de basisallocaties 03.002.42.01.4510 en 03.003.42.01.4510 betrekking zouden hebben op culturele aangelegenheden die tot de gemeenschapsbevoegdheden behoren.

B.16.1. Artikel 127 van de Grondwet bepaalt :

« § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, bij decreet :

1° de culturele aangelegenheden;

[...]

3° de samenwerking tussen de gemeenschappen, alsook de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen, voor de aangelegenheden bedoeld in 1° en 2°.

Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt de in 1° vermelde culturele aangelegenheden, de in 3° vermelde vormen van samenwerking, alsook de nadere regelen voor het in 3° vermelde sluiten van verdragen vast.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap ».

B.16.2. Artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt :

« De culturele aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis, § 2, 1° [thans artikel 127, § 1, eerste lid, 1°], van de Grondwet zijn :

[...]

12° De post- en parascolaire vorming;

13° De artistieke vorming;

14° De intellectuele, morele en sociale vorming;

15° De sociale promotie;

16° De beroepsomscholing en –bijscholing, met uitzondering van de regeling van de tegemoetkoming in de uitgaven inherent aan de selectie, de beroepsopleiding en de nieuwe installatie van het personeel door een werkgever in dienst genomen met het oog op de oprichting van een onderneming, de uitbreiding of de overschakeling van zijn onderneming ».

Op grond van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn de gemeenschappen exclusief bevoegd voor de culturele aangelegenheden. Voor zover zij niet anders erover hebben beschikt, hebben de Grondwetgever en de bijzondere wetgever aan de gemeenschappen en de gewesten volledige bevoegdheid toegekend tot het uitvaardigen van regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden, en zulks onverminderd de mogelijkheid om desnoods een beroep te doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Behoudens andersluidende bepalingen heeft de bijzondere wetgever het gehele beleid inzake de door hem toegewezen bevoegdheden aan de gemeenschappen en de gewesten overgedragen.

Daaruit volgt dat het beleid inzake beroepsopleiding aan de gemeenschappen is toegewezen, met uitzondering van de regeling van de tegemoetkoming in de uitgaven inherent aan de selectie, de beroepsopleiding en de nieuwe installatie van het personeel door een werkgever in dienst genomen met het oog op de oprichting van een onderneming, de uitbreiding of de overschakeling van zijn onderneming. De aan de gewestwetgever toegewezen aangelegenheden dienen strikt te worden geïnterpreteerd.

B.16.3. Artikel 175 van de Grondwet bepaalt :

« Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid stelt het financieringsstelsel voor de Vlaamse en de Franse Gemeenschap vast.

De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, de bestemming van hun ontvangsten bij decreet ».

B.16.4. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad worden de culturele aangelegenheden door verschillende wetgevers geregeld.

Op grond van artikel 127, § 2, van de Grondwet hebben de decreten die de culturele aangelegenheden regelen, kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap.

De federale overheid is bevoegd om, in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, de culturele aangelegenheden te regelen die niet worden geregeld door instellingen die tot de uitsluitende bevoegdheid van de ene of andere gemeenschap behoren.

B.16.5. In tegenstelling tot wat het geval is voor wat de bijstand aan personen betreft, heeft de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie geen ordonnantiegevende bevoegdheden op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wat de beroepsopleiding betreft.

Ter uitvoering van artikel 138 van de Grondwet, bepaalt artikel 3, 3° en 4°, van het decreet II van de Franse Gemeenschap van 19 juli 1993 tot toekenning van de uitoefening van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie :

« [...] de Commissie [oefent,] op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, [...] de bevoegdheden van de Gemeenschap in de volgende aangelegenheden uit :

[...]

3° de sociale promotie, bedoeld in artikel 4, 15°, van de bijzondere wet [van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen];

4° de beroepsomscholing en -bijscholing, bedoeld in artikel 4, 16°, van [dezelfde] bijzondere wet ».

Artikel 3, 3° en 4°, van het decreet II van het Waalse Gewest van 22 juli 1993 betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie en artikel 3, 3° en 4°, van het decreet III van de Franse Gemeenschapscommissie van 22 juli 1993 tot toekenning van de uitoefening van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie hebben dezelfde inhoud.

Derhalve beschikt de Franse Gemeenschapscommissie thans, op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, ten aanzien van de instellingen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Franse Gemeenschap, over een decreetgevende bevoegdheid betreffende « de sociale promotie » en « de beroepsomscholing en -bijscholing ».

B.17.1. In de parlementaire voorbereiding van de bestreden ordonnantie wordt gesteld dat « de New Deal [...] geen plan [is]: het is een globaal coördinatie-, samenwerkings- en mobilisatie-instrument voor de tewerkstelling van de Brusselaars en een duurzaam Gewest » (*Parl. St.*, Brussels Hoofdstedelijk Parlement, 2011-2012, A-239/1 (vervolg 2 – deel 1), p. 20).

« Binnen elk van deze sectorale domeinen [leefmilieu, internationale ontwikkeling, handel & horeca, social-profit en innoverende sectoren] worden alle publieke en private actoren gemobiliseerd om één grote prioriteit te verwezenlijken : het bevorderen van de toegang van de Brusselaars tot een fatsoenlijke baan.

De kern van de New Deal bestaat uit drie gemeenschappelijke en transversale engagementen :

1) de bevordering van het overleg tussen de sociale gesprekspartners alsook van hun samenwerking met de publieke actoren;

2) de bevordering, vanuit operationeel oogpunt, van de samenwerking tussen de economische operatoren en deze inzake tewerkstelling, opleiding (openbaar en betoelaagd) en kwalificerend onderwijs;

3) de mobilisatie van alle actoren en de publieke en private middelen in het kader van een samenwerking om de kansen op werk voor de Brusselaar te verhogen en om de duurzame stedelijke groei te bevorderen.

De middelen die ingeschreven worden op de begroting 2012 moeten tegelijk dienen om de in 2011 opgestarte initiatieven voort te zetten, waaronder meer bepaald de ontwikkeling van het opleidingsaanbod in samenwerking met de COCOF en de VGC, en nieuwe initiatieven te lanceren die in lijn zijn met de eerste doelstelling van de New Deal, namelijk de Brusselaars aan werk helpen » (*ibid.*, p. 21).

B.17.2. Uit dezelfde parlementaire voorbereiding (*Parl. St.*, Brussels Hoofdstedelijk Parlement, 2011-2012, A-239/4 (deel 2), pp. 67-68 en 73) en uit het « Jaarverslag van de New Deal » (Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Economische en Sociale Raad, 5 juli 2013, pp. 39-40) blijkt dat de middelen inzake vastleggingskredieten die aan de actie « New Deal » zijn toegewezen als volgt werden verdeeld :

- 250 000 euro in het kader van de Alliantie Werkgelegenheid-Opleiding-Leefmilieu teneinde specifieke middelen toe te wijzen voor initiatieven die de tewerkstelling van de Brusselaars bevorderen in de beroepen die verband houden met het behoud van het patrimonium en de opleidingspools voor de bouw te ontwikkelen naar duurzame bouw toe;

- 2 650 000 euro overgedragen naar de Franse Gemeenschapscommissie (voor 80 pct.) en naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie (voor 20 pct.) voor de financiering van de volgende specifieke opleidingsacties :

. het project « Tremplin Jeunes » (Jongerenspringplank) dat het doelpubliek van de werkzoekenden jonger dan 25 jaar die hebben afgehaakt op school beoogt teneinde hun korte opleidingen voor een opfrissing van basiskennis, een eerste inschakeling op de arbeidsmarkt of een kwalificerende opleiding in de tertiaire en de handelssector voor te stellen;

. het beroepsgericht talenproject dat ertoe strekt de taalkennis te verwerven die is vereist voor de praktische uitoefening van het beroep;

. de opleidingsacties van de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij als doelgroepen de kwetsbare bevolkingsgroepen en de laaggeschoolden worden beoogd.

B.18. De bestreden bepalingen maken een aanvullende financiering van de Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissie voor de ontwikkeling van het opleidingsaanbod mogelijk.

B.19.1. Artikel 178 van de Grondwet bepaalt :

« Onder de voorwaarden en op de wijze die de wet, aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid, bepaalt, draagt het Parlement van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, bij de in artikel 134 bedoelde regel, financiële middelen over aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en aan de Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissies ».

Die financiële overdracht heeft betrekking op « gemeenschapsaangelegenheden bedoeld in artikel 108ter, § 3, eerste lid, [thans artikel 136] van de Grondwet [die de aangelegenheden zijn] welke opgedragen zijn of zullen worden aan de Vlaamse Gemeenschap en aan de Franse Gemeenschap » (artikel 61 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de

Brusselse instellingen). Zij kan dus betrekking hebben op de ontwikkeling van beroepsopleidingen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

B.19.2. Ter uitvoering van artikel 178 van de Grondwet bepaalt artikel 83*bis* van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen :

« Onverminderd de artikelen 83*ter* en 83*quater* kan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement vanaf het begrotingsjaar 1995 middelen overdragen aan de Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissies, die worden verdeeld volgens de verdeelsleutel van 20 pct. voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie en 80 pct. voor de Franse Gemeenschapscommissie ».

B.19.3. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is dus bevoegd om te voorzien in de aanvullende financiering van de gemeenschapscommissies bestemd voor de financiering van beroepsopleidingen.

B.19.4. De toegekende middelen werden aan de gemeenschapscommissies overgedragen, overeenkomstig artikel 83*bis* van de bijzondere wet van 12 januari 1989, en onder de voorwaarden neergelegd in die bepaling.

B.20. In zoverre zij de programma's 002 en 003 van opdracht 03 beogen, zijn de middelen niet gegrond.

2. De programma's 005 en 006 van opdracht 10 in zoverre zij betrekking hebben op de financiering van sportopleidingen en sportinfrastructuur

B.21. De Vlaamse Regering voert tegen de programma's 005 en 006 van opdracht 10 één middel aan, afgeleid uit de schending van de artikelen 127 en 175 van de Grondwet en van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, in zoverre de basisallocaties 10.005.27.08.4322, 10.005.28.03.6321 en 10.006.64.14.6321 betrekking zouden hebben op culturele aangelegenheden, die tot de gemeenschapsbevoegdheden behoren.

B.22.1. Artikel 127 van de Grondwet bepaalt :

« § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, bij decreet :

1° de culturele aangelegenheden;

[...]

3° de samenwerking tussen de gemeenschappen, alsook de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen, voor de aangelegenheden bedoeld in 1° en 2°.

Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt de in 1° vermelde culturele aangelegenheden, de in 3° vermelde vormen van samenwerking, alsook de nadere regelen voor het in 3° vermelde sluiten van verdragen vast.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap ».

B.22.2. Artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt :

« De culturele aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis, § 2, 1° [thans artikel 127, § 1, eerste lid, 1°], van de Grondwet zijn :

[...]

9° De lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens;

[...] ».

Op grond van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn de gemeenschappen exclusief bevoegd voor de culturele aangelegenheden. Voor zover zij er niet anders over hebben beschikt, hebben de Grondwetgever en de bijzondere wetgever aan de gemeenschappen en de gewesten volledige bevoegdheid toegekend tot het uitvaardigen van regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden, en zulks onverminderd de mogelijkheid om desnoods een beroep te doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Behoudens andersluidende bepalingen heeft de bijzondere wetgever het gehele beleid inzake de door hem toegewezen bevoegdheden aan de gemeenschappen en de gewesten overgedragen.

Daaruit volgt dat het beleid inzake de sportopleidingen en sportinfrastructuren aan de gemeenschappen is toegewezen.

B.22.3. Artikel 175 van de Grondwet bepaalt :

« Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid stelt het financieringsstelsel voor de Vlaamse en de Franse Gemeenschap vast.

De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, de bestemming van hun ontvangsten bij decreet ».

B.22.4. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad worden de culturele aangelegenheden door verschillende wetgevers geregeld.

Op grond van artikel 127, § 2, van de Grondwet hebben de decreten die de culturele aangelegenheden regelen, kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap.

De federale overheid is bevoegd om, in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, de culturele aangelegenheden te regelen die niet worden geregeld door instellingen die tot de uitsluitende bevoegdheid van de ene of andere gemeenschap behoren.

B.22.5. In tegenstelling tot wat het geval is voor wat de bijstand aan personen betreft, heeft de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie geen ordonnantiegevende bevoegdheden op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wat de sport betreft.

Ter uitvoering van artikel 138 van de Grondwet, bepaalt artikel 3, 1°, van het decreet II van de Franse Gemeenschap van 19 juli 1993 tot toekenning van de uitoefening van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie :

«[...] de Commissie [oefent,] op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, [...] de bevoegdheden van de Gemeenschap in de volgende aangelegenheden uit :

1° wat de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens, bedoeld in artikel 4, 9°, van de bijzondere wet [van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen] betreft : de gemeentelijke, provinciale, intercommunale en privé-infrastructuren ».

Artikel 3, 1°, van het decreet II van het Waalse Gewest van 22 juli 1993 betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie en artikel 3, 1°, van het decreet III van de Franse Gemeenschapscommissie van 22 juli 1993 tot toekenning van de uitoefening van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie hebben dezelfde inhoud.

Derhalve beschikt de Franse Gemeenschapscommissie thans, op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, ten aanzien van de instellingen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Franse Gemeenschap, over een decreetgevende bevoegdheid betreffende « de gemeentelijke, provinciale, intercommunale en privé-infrastructuren ».

De Franse Gemeenschap blijft bevoegd voor de materie van de « sportopleidingen » op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

B.22.6. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is daarentegen niet bevoegd om het beleid van de sportopleidingen, noch om het beleid inzake gemeentelijke sportinfrastructuren te regelen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

B.22.7. De bestreden basisallocaties maken een aanvullende financiering van gemeentelijke sportopleidingen en gemeentelijke sportinfrastructuren mogelijk.

De ordonnantie van 16 december 2011 regelt in die mate culturele aangelegenheden in de zin van artikel 127, § 1, eerste lid, 1°, van de Grondwet.

B.23.1. Artikel 39 van de Grondwet bepaalt :

« De wet draagt aan de gewestelijke organen welke zij opricht en welke samengesteld zijn uit verkozen mandatarissen de bevoegdheid op om de aangelegenheden te regelen welke zij aanduidt met uitsluiting van die bedoeld in de artikelen 30 en 127 tot 129 en dit binnen het gebied en op de wijze die zij bepaalt. Deze wet moet worden aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid ».

B.23.2. Artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9° en 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vervangen bij artikel 4 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen, dat de aangelegenheden opsomt die tot de bevoegdheid van het Vlaamse en het Waalse Gewest behoren, bepaalt :

« De aangelegenheden bedoeld in artikel 107^{quater} [thans artikel 39] van de Grondwet zijn :

[...]

9° de algemene financiering van de gemeenten, de agglomeraties en federaties van gemeenten en de provincies;

[...]

10° de financiering van de opdrachten uit te voeren door de gemeenten, de agglomeraties en federaties van gemeenten, de provincies en door andere publiekrechtelijke rechtspersonen in de tot de bevoegdheid van de gewesten behorende aangelegenheden, behalve wanneer die opdrachten betrekking hebben op een aangelegenheid waarvoor de federale overheid of de gemeenschappen bevoegd zijn ».

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is eveneens bevoegd om die aangelegenheden te regelen (artikel 4, eerste lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen).

De « algemene financiering van de gemeenten » heeft betrekking op de « algemene financieringswijzen door middel waarvan de gemeenten [...] gefinancierd worden, volgens criteria die niet rechtstreeks gebonden zijn aan een specifieke taak of opdracht » (*Parl. St.*, Kamer, 1988, nr. 516/1, p. 18).

B.23.3. Aangezien het gaat om de financiering van specifieke gemeentelijke taken, hebben de betwiste basisallocaties niets uit te staan met de aangelegenheid van de algemene

financiering van de gemeenten in de zin van artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Zij vallen, zoals aangegeven in B.22.7, onder de gemeenschapsbevoegdheden, zodat zij evenmin kunnen worden beschouwd als een maatregel in het kader van de uitoefening, door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, van zijn bevoegdheid inzake financiering van de opdrachten uit te voeren door de gemeenten, in de zin van artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 10°, van dezelfde bijzondere wet.

B.24.1. Artikel 178 van de Grondwet bepaalt :

« Onder de voorwaarden en op de wijze die de wet, aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid, bepaalt, draagt het Parlement van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, bij de in artikel 134 bedoelde regel, financiële middelen over aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en aan de Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissies ».

Die financiële overdracht heeft betrekking op « gemeenschapsaangelegenheden bedoeld in artikel 108ter, § 3, eerste lid [thans artikel 136] van de Grondwet [die de aangelegenheden zijn] welke opgedragen zijn of zullen worden aan de Vlaamse Gemeenschap en aan de Franse Gemeenschap » (artikel 61 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen). Zij kan dus betrekking hebben op het aanbod van sportopleidingen en op gemeentelijke sportinfrastructuren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

B.24.2. Ter uitvoering van artikel 178 van de Grondwet bepaalt artikel 83bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen :

« Onverminderd de artikelen 83ter en 83^{quater} kan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement vanaf het begrotingsjaar 1995 middelen overdragen aan de Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissies, die worden verdeeld volgens de verdeelsleutel van 20 pct. voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie en 80 pct. voor de Franse Gemeenschapscommissie ».

B.24.3. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is dus bevoegd om te voorzien in de financiering van de gemeenschapscommissies.

B.24.4. De bestreden programma's maken een aanvullende financiering van sportopleidingen en gemeentelijke sportinfrastructuren mogelijk.

De bij die programma's toegekende financieringen worden echter overgedragen aan de gemeenten, en niet aan de gemeenschapscommissies, onder de voorwaarden neergelegd in artikel 83*bis* van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen.

B.25.1. De middelen zijn gegrond. De programma's 005 en 006 van opdracht 10 van de ordonnantie van 16 december 2011 houdende de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2012 moeten worden vernietigd in zoverre zij kredieten bevatten die zijn bestemd voor de financiering van sportopleidingen en sportinfrastructuren.

B.25.2. In verband met het verzoek van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om de gevolgen van de vernietigde bepalingen te handhaven, dient te worden vastgesteld dat verscheidene projecten die met die programma's zijn gefinancierd, reeds zijn verwezenlijkt en dat andere in uitvoering zijn. Een vernietiging met terugwerkende kracht zou tot gevolg hebben dat verscheidene actoren die te goeder trouw een begrotingsbepaling en een op die bepalingen gebaseerde beslissing van de overheid hebben kunnen aanvoeren, financiële problemen zouden kunnen ondervinden.

Met toepassing van artikel 8 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, moeten de gevolgen van de vernietigde bepalingen derhalve definitief worden gehandhaafd.

3. De artikelen 10 en 16 van de ordonnantie van 16 december 2011

B.26.1. Artikel 10 van de ordonnantie van 16 december 2011 maakt het, buiten een ordonnantie tot aanpassing van de begroting, mogelijk om, via een besluit van de Regering, de kredieten die zijn opgenomen in basisallocatie 03.003.42.01.45.10 geheel of gedeeltelijk te herverdelen naar een basisallocatie van een ander programma.

Artikel 16 van de ordonnantie van 16 december 2011 maakt het mogelijk dat de facultatieve subsidies toegekend op de basisallocaties 03.003.42.01.45.10, 10.005.28.01.63.21 en 10.006.64.14.63.21 noch het voorwerp uitmaken van een besluit, noch van een overeenkomst.

B.26.2. De Vlaamse Regering geeft niet aan in welk opzicht een eventuele overdracht die is toegestaan bij artikel 10, noch in welk opzicht de ontstentenis van een besluit of van een overeenkomst die is toegestaan bij artikel 16, de in het middel aangevoerde bevoegdheidverdelende regels zouden schenden.

Het middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt, in de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 16 december 2011 « houdende de algemene uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2012 », de programma's 005 en 006 van opdracht 10, in zoverre zij voorzien in de toekenning van facultatieve subsidies aan de gemeenten voor de financiering van sportopleidingen en sportinfrastructuren;

- handhaaft de gevolgen van de vernietigde bepalingen;

- verwerpt de beroepen voor het overige.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 29 januari 2014.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Bossuyt